

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21.03.2019, sen. zn. 29 ICdo 65/2017, ECLI:CZ:NS:2019:29.ICDO.65.2017.1

Číslo: 14/2020

Právní věta:

I. Přihlášený věřitel zásadně má jako vedlejší účastník řízení na straně popírajícího insolvenčního správce (žalobce či žalovaného) právní zájem na výsledku řízení ve sporu o pravost, výši či pořadí přihlášené pohledávky jiného přihlášeného věřitele. II. Ustanovení § 19 věty druhé insolvenčního zákona, podle něhož nabyvatel pohledávky vstupuje na místo původního věřitele i do incidenčních sporů, které se týkají jím nabyté pohledávky, se neuplatní u vedlejšího účastnictví (§ 93 o. s. ř.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 21.03.2019

Spisová značka: 29 ICdo 65/2017

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Incidenční spory, Vedlejší účastník

Předpisy: § 16 IZ ve znění do 18.09.2016

§ 18 odst. 1 IZ ve znění do 18.09.2016

§ 19 IZ ve znění do 18.09.2016

§ 93 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání žalobce zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 8. 2016, sp. zn. 56 Icm 2166/2013, 104 VSPH 547/2016 (KSPA 56 INS 26673/2012), a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením ze dne 1. 3. 2016, č. j. 56 Icm 2166/2013-123, Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „insolvenční soud“), nepřipustil vstup společnosti W. P., s. r. o. (dále jen „společnost W“), jako vedlejšího účastníka do řízení na straně žalované.

2. Insolvenční soud vyšel z toho, že:

1/ Usnesením insolvenčního soudu ze dne 7. 3. 2013, č. j. KSPA 56 INS 26673/2012-A-38, byl zjištěn úpadek dlužníka K. Ch. s. r. o. a insolvenční správkyň dlužníka byla ustanovena žalovaná (Mgr. T. V.). Následně insolvenční soud usnesením ze dne 2. 7. 2013, č. j. KSPA 56 INS 26673/2012-B-25, prohlásil konkurs na majetek dlužníka.

2/ Podáním doručeným insolvenčnímu soudu dne 25. 1. 2013 přihlásila společnost N. I. LTD (dále jen „společnost N“) do insolvenčního řízení nezajištěnou nevykonatelnou pohledávku ve výši 3 784 000 Kč.

3/ Při přezkumném jednání konaném dne 20. 5. 2013 žalovaná popřela pohledávku společnosti N.

4/ Žalobou ze dne 18. 6. 2013 se společnost N domáhala vůči žalované určení, že její pohledávka ve výši 3 784 000 Kč uplatněná v insolvenčním řízení dlužníka je po právu.

5/ Podáním ze dne 2. 3. 2015 oznámila společnost W (jež v insolvenčním řízení vystupovala jako věřitel se zjištěnými zajištěnými pohledávkami P1, P7 a P8) svůj vstup do incidenčního sporu o určení pravosti pohledávky mezi společnostmi N a žalovanou insolvenční správkyň jako vedlejší účastník na straně žalované. Svůj právní zájem na výsledku incidenčního sporu odůvodnila tím, že v insolvenčním řízení vystupuje jako věřitel se zjištěnou pohledávkou a má zájem na řádném a efektivním průběhu řízení, přičemž má obavy, zda insolvenční správkyň postupuje v řízení s odbornou péčí.

6/ Ve vyjádření ze dne 24. 4. 2015 navrhla společnost N nepřipuštění vstupu společnosti W jako vedlejšího účastníka do incidenčního sporu.

7/ V podání ze dne 1. 12. 2015 vyjádřila žalovaná souhlas se vstupem vedlejšího účastníka do incidenčního sporu.

3. Na tomto základě insolvenční soud uzavřel, že zájem na řádném a efektivním průběhu insolvenčního řízení, na adekvátním hájení zájmů všech věřitelů a na postupu insolvenční správkyň s odbornou péčí není zájmem právním. Zájem na uspokojení pohledávky z majetkové podstaty dlužníka je pak zájmem majetkovým, když výsledek sporu bude mít vliv na rozsah uspokojení pohledávek věřitelů.

4. K odvolání společnosti W Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným usnesením změnil rozhodnutí insolvenčního soudu tak, že připustil vstup společnosti T. s. r. o. (dále jen „společnost T“) do řízení jako vedlejšího účastníka na straně žalované.

5. Odvolací soud předeslal, že smlouvou o postoupení pohledávek ze dne 15. 1. 2016 postoupila společnost W pohledávku P1 na postupníka, společnost T, a dne 29. 2. 2016 podala insolvenčnímu soudu návrh na změnu věřitele, jemuž insolvenční soud vyhověl usnesením ze dne 2. 3. 2016 (P1-5). Z uvedeného dovodil, že se společnost T stala věřitelem č. 1 pohledávky P1 a účastníkem insolvenčního řízení.

6. Podle odvolacího soudu je hlavním účelem vedlejšího účastenství podpora účastníka, na jehož straně vedlejší účastník vystupuje. V daném případě vedlejší účastník nejen tvrdí, ale dokládá na podporu žalované důkazy týkající se vztahu žalobce a dlužníka, sám je přihlášeným věřitelem, jenž má sice pohledávku zajištěnou majetkem dlužníka, to však neznamená, že se mu dostane plného uspokojení jeho pohledávky z výtěžku zpeněžení, neboť není jasné, zda předmět zajištění nebude nakonec vyloučen z majetkové podstaty, v důsledku čehož by se pohledávka vedlejšího účastníka z tohoto majetku neuspokojovala. Výsledek incidenčního sporu tak ovlivní reálné možnosti uplatňování práv vedlejšího účastníka v insolvenčním řízení a může mít dopad do jeho hmotněprávních oprávnění

a povinností a „z hlediska Ústavním soudem akcentovaného přirozenoprávního jeho zájmu na výsledku tohoto řízení a z hlediska účelu insolvenčního řízení, jenž v § 5 písm. a/ zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), klade důraz na co možná nejvyšší míru uspokojení věřitelů v insolvenčním řízení“. Zájem na výsledku řízení je tak evidentní, když prohra žalované by mohla mít negativní dopad do sféry jeho práv uplatňovaných v insolvenčním řízení.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

7. Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jež má za přípustné pro vyřešení otázky, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu, konkrétně otázky, „zda je možné připustit vstup vedlejšího účastníka na základě jiného odlišného charakteru zájmu, než je zájem právní“, uplatňuje dovolací důvod spočívající v nesprávném právním posouzení věci a navrhuje, aby Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu změnil tak, že usnesení insolvenčního soudu potvrdí.

8. Podle dovolatele z ustálené judikatury Nejvyššího soudu (kterou v dovolání konkretizuje) plyne, že vedlejší účastenství je nepřipustné, nemá-li účastník na výsledku řízení právní zájem, ale pouze zájem majetkový, morální nebo jiný neprávní zájem.

9. Zájem společnosti T je pouze ekonomický, neprávní, kdy její právní postavení není na výsledku sporu nijak závislé a nebude ani výsledkem sporu nijak změněno či dotčeno. Odvolací soud se tak odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, když ekonomický zájem podřadil pod právní zájem na výsledku řízení. V tomto směru odkazuje i na judikaturu Ústavního soudu (usnesení ze dne 16. 1. 2007, sp. zn. [IV. ÚS 718/06](#), a usnesení ze dne 7. 3. 2012, sp. zn. [II. ÚS 1589/11](#)) a názory odborné literatury.

10. Dovatel dále tvrdí, že odvolací soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze popsal majetkový zájem vedlejšího účastníka, aniž by přesvědčivě vysvětlil a odůvodnil, proč právě tento zájem zakládá vedlejší účastenství. Odvolacímu soudu dále vytýká, že nepoužil zákonný termín „právní zájem“, že uvedený odkaz na přirozené právo bez dalšího odůvodnění nepostačuje, a rozhodnutí tak celkově trpí vážnými vadami ve svém odůvodnění.

III.

Přípustnost dovolání

11. V průběhu dovolacího řízení Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích usnesením ze dne 6. 2. 2019, č. j. KSPA 56 INS 26673/2012-P3-9, vyhověl návrhu společnosti N, aby do insolvenčního řízení na její místo vstoupila jako věřitelka společnost R. I. LLC. Nejvyšší soud proto jako s žalobcem v tomto incidenčním sporu jednal s označenou společností.

12. Jak se dále podává z údajů uvedených v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Plzni, oddíl C, vložky 9779, došlo u společnosti T v průběhu dovolacího řízení (k 28. 6. 2018) ke změně obchodní firmy na STK K. s. r. o., čemuž odpovídá její označení v záhlaví rozhodnutí.

13. Rozhodné znění zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), pro dovolací řízení (znění účinné od 1. 1. 2014 do 29. 9. 2017) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Srov. k tomu dále (ve vazbě, že incidenční řízení bylo zahájeno před 1. lednem 2014) i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2014, sen. zn. [29 ICdo 33/2014](#),

uveřejněné pod číslem 92/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

14. Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř. pro řešení otázky dovolacím soudem dosud neřešené, zda má přihlášený věřitel právní zájem na výsledku incidenčního sporu o určení pravosti popřené pohledávky vedeného mezi jiným věřitelem (jehož pohledávka byla popřena) a insolvenčním správcem, a může tak být vedlejším účastníkem v takovém sporu.

IV.

Důvodnost dovolání

15. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

16. S přihlédnutím k době vydání dovoláním napadeného usnesení (30. 8. 2016) je na danou věc uplatnitelný insolvenční zákon ve znění účinném do 18. 9. 2016 (tj. naposled ve znění zákona č. 375/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu a v souvislosti s úpravou systému pojištění vkladů).

17. Podle § 7 insolvenčního zákona, nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.

18. Podle § 16 insolvenčního zákona účastníky řízení v incidenčních sporech jsou žalobce a žalovaný, není-li dále stanoveno jinak (odstavec 1). Vedlejší účastenství v incidenčních sporech je přípustné (odstavec 2).

19. Podle § 93 o. s. ř. jako vedlejší účastník může se vedle žalobce nebo žalovaného zúčastnit řízení ten, kdo má právní zájem na jeho výsledku (odstavec 1). Do řízení vstoupí buď z vlastního podnětu, nebo na výzvu některého z účastníků učiněnou prostřednictvím soudu. O přípustnosti vedlejšího účastenství soud rozhodne jen na návrh (odstavec 2). V řízení má vedlejší účastník stejná práva a povinnosti jako účastník. Jedná však toliko sám za sebe. Jestliže jeho úkony odporují úkonům účastníka, kterého v řízení podporuje, posoudí je soud po uvážení všech okolností (odstavec 3).

20. Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu k výkladu § 93 o. s. ř. se podává, že:

1/ Vedlejší účastník stojí ve sporu vedle některé z hlavních procesních stran (žalobce nebo žalovaného) a v řízení zásadně vystupuje sám za sebe (není tedy z titulu vedlejšího účastenství osobou oprávněnou činit procesní úkony jménem hlavního účastníka).

2/ Určuje-li § 93 odst. 3 věty první o. s. ř., že vedlejší účastník má v řízení stejná práva a povinnosti jako účastník, rozumí se oněmi „stejnými právy a povinnostmi“ výlučně práva a povinnosti procesní povahy; vedlejší účastník proto může být například zavázán k náhradě nákladů řízení nebo mu může být náhrada nákladů řízení přiznána, je však vyloučeno, aby mu rozhodnutím ve věci samé bylo přisouzeno právo nebo byla uložena povinnost, jež tvoří předmět sporu ve věci samé.

3/ Vedlejší účastenství v řízení nelze založit proti vůli účastníka, který má být tím, kdo do řízení jako vedlejší účastník vstoupil, v řízení podporován. Jestliže to podle obsahu spisu byl právě podporovaný účastník, který nesouhlasil s tím, aby další subjekt vystupoval jako vedlejší účastník řízení na jeho straně, pak tím, že tento nesouhlas v řízení uplatnil, vedlejší účastenství

ukončil [postup podle § 93 odst. 2 věty druhé o. s. ř. je namístě, jde-li o návrh (nesouhlas) někoho jiného než toho účastníka, kterého má vedlejší účastník v řízení podporovat].

4/ Shora popsané závěry se prosadí i ve sporech vyvolaných insolvenčním řízením (incidenčních sporech) [k bodům 1 až 4 srov. důvody usnesení ze dne 30. května 2013, sen. zn. [29 ICdo 9/2013](#), uveřejněného pod číslem 89/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, včetně tam citované judikatury].

5/ Předpokladem přípustnosti vedlejšího účastenství v řízení je, že vedlejší účastník má právní zájem na výsledku sporu, tj. právní zájem na určitém výsledku řízení, který se projeví vítězstvím ve sporu u účastníka, k němuž přistoupil. O právní zájem jde zpravidla tehdy, jestliže rozhodnutím ve věci bude (ve svých důsledcích) dotčeno právní postavení vedlejšího účastníka (jeho práva a povinnosti vyplývající z hmotného práva). Pouhý „morální“, „majetkový“ nebo jiný „neprávní“ zájem na výsledku řízení nepostačuje (srov. usnesení ze dne 17. února 2015, sp. zn. [30 Cdo 113/2014](#), uveřejněné pod číslem 74/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

6/ Pojem právní zájem na výsledku řízení není v občanském soudním řádu blíže specifikován, neboť zákonodárce ponechává na úvaze soudu v každém konkrétním případě, jak jej vyloží a aplikuje. Současně platí, že hlavním účelem a smyslem vedlejšího účastenství je pomoc ve sporu tomu z účastníků řízení, na jehož straně vedlejší účastník vystupuje, samozřejmě za předpokladu, že vedlejší účastník má právní zájem na výsledku sporu. Jinými slovy, jde o právní zájem na vítězství toho účastníka, jehož vedlejší účastník podporuje. Institut vedlejšího účastenství tedy neslouží pouze k ochraně zájmů třetí osoby (vedlejšího účastníka), ale zároveň i k ochraně zájmů hlavního účastníka řízení, na jehož stranu vedlejší účastník řízení přistoupil (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. [23 Cdo 3960/2013](#), včetně tam citované judikatury Nejvyššího a Ústavního soudu).

21. Srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2016, sen. zn. [29 ICdo 34/2016](#).

22. K otázce vedlejšího účastenství ve sporech souvisejících s insolvenčním řízením se Nejvyšší soud dále vyslovil takto:

1/ Přihlášený věřitel má jako vedlejší účastník řízení na straně žalobce (insolvenčního správce) právní zájem na výsledku řízení o odpůrcí žalobě insolvenčního správce [usnesení ze dne 31. 1. 2017, sen. zn. [29 ICdo 118/2016](#) a sen. zn. [29 ICdo 25/2015](#), usnesení sen. zn. [29 ICdo 34/2016](#), usnesení ze dne 21. 12. 2016, sen. zn. [29 ICdo 96/2015](#), uveřejněné pod číslem 51/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 51/2018“)].

2/ Přihlášený věřitel má jako vedlejší účastník řízení na straně žalovaného (insolvenčního správce) zásadně právní zájem na výsledku řízení o vyloučení věci z majetkové podstaty (usnesení ze dne 31. 1. 2017, sen. zn. [29 ICdo 119/2016](#), uveřejněné v časopise Soudní judikatura, číslo 3, ročník 2018, pod číslem 36).

3/ Přihlášený věřitel má jako vedlejší účastník řízení na straně žalobce (insolvenčního správce) právní zájem na výsledku řízení o žalobě, kterou insolvenční správce vymáhá do majetkové podstaty pohledávku dlužníka vůči jeho dlužníku (usnesení ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. [29 Cdo 970/2017](#)).

4/ Zájem na co nejvyšším uspokojení přihlášené pohledávky z výtěžku zpeněžení majetkové podstaty je především zájmem majetkovým. Nicméně současně platí, že rozsah (míra) uspokojení přihlášené pohledávky se bezprostředně dotýká práv a povinností přihlášeného

věřitele plynoucích z hmotného práva (předurčuje, v jakém rozsahu pohledávka zanikne jinak než splněním) [viz judikaturu citovanou k bodům 1 až 3].

23. V takto ustaveném rámci lze konstatovat, že postavení přihlášeného věřitele ve sporu o pravost, výši či pořadí pohledávky jiného přihlášeného věřitele je co do právního zájmu obdobné.

24. Kromě toho, že výsledek sporu o pravost, výši a pořadí popřené pohledávky vymezuje rozsah uspokojení přihlášené pohledávky věřitele (a také to, v jakém rozsahu pohledávka zanikne jinak než splněním), se práv přihlášeného věřitele dotýká bezprostředně i to, že výsledek sporu o pravost, výši či pořadí určuje v insolvenčním řízení míru účasti (hlasovací práva) věřitele, o jehož pohledávku byl spor veden, jakož i sílu hlasovacích práv ostatních věřitelů (počet hlasů nutných k dosažení potřebného kvóra). Přitom právě prostřednictvím hlasování na schůzi věřitelů mohou věřitelé ovlivňovat průběh insolvenčního řízení (schůze věřitelů si může vyhradit cokoli, co patří do působnosti věřitelských orgánů – srov. § 46 odst. 2 věta druhá insolvenčního zákona).

25. K tomu, jaký je právní zájem přihlášeného věřitele na popření pohledávky jiného věřitele, srov. i důvody nálezu Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2010, sp. zn. [Pl. ÚS 14/10](#) (jde o nález pléna Ústavního soudu uveřejněný pod č. 241/2010 Sb.).

26. Na existenci právního zájmu (na tom, zda budou dotčena jeho práva a povinnosti vyplývající z hmotného práva) pak ničeho nemění ani to, že přihlášený věřitel může popřít pohledávku jiného věřitele sám a vést případně incidenční spor o pravost, výši či pořadí jako hlavní účastník.

27. Nejvyšší soud tudíž uzavírá, že přihlášený věřitel zásadně má jako vedlejší účastník řízení na straně popírajícího insolvenčního správce (žalobce či žalovaného) právní zájem na výsledku řízení ve sporu o pravost, výši či pořadí přihlášené pohledávky jiného přihlášeného věřitele.

28. Řešení této otázky odvolacím soudem je tudíž správné.

29. Podle § 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř., je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a/ a b/ a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

30. Insolvenční soud rozhodoval o vedlejším účastenství společnosti W. Oproti tomu odvolací soud v napadeném usnesení rozhodl o vedlejším účastenství společnosti T.

31. Podle § 18 odst. 1 věty první insolvenčního zákona, nastane-li v průběhu insolvenčního řízení skutečnost, se kterou právní předpisy spojují převod nebo přechod přihlášené pohledávky z původního věřitele na nabyvatele pohledávky, aniž původní věřitel ztrácí způsobilost být účastníkem řízení, insolvenční soud rozhodne, že místo tohoto věřitele vstupuje do insolvenčního řízení nabyvatel jeho pohledávky.

32. Podle § 19 insolvenčního zákona nabyvatel pohledávky se stává účastníkem insolvenčního řízení, jakmile insolvenční soud podle § 18 rozhodne o jeho vstupu do insolvenčního řízení, a platí pro něj stav insolvenčního řízení v době, kdy se stal jeho účastníkem. Nabyvatel takto vstupuje na místo původního věřitele i do incidenčních sporů, které se týkají jím nabyté pohledávky.

33. V usnesení ze dne 27. 3. 2015, sp. zn. [21 Cdo 261/2014](#), uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 2, ročníku 2016, pod číslem 15, Nejvyšší uvedl, že vedlejší účastenství (tzv. vedlejší intervence) je jednou z forem společenství účastníků v občanském soudním řízení. Vedlejší účastník je osoba odlišná od účastníka samotného nebo od tzv. hlavního intervenanta (§ 91a o. s. ř.), která se neúčastní řízení proto, aby v něm uplatňovala nebo bránila své právo, ale z důvodu, že chce pomoci zvítězit ve sporu některému z účastníků (sporných stran), neboť na jeho úspěchu v řízení má právní

zájem; smyslem vedlejšího účastnictví tedy je – jak vyplývá z povahy tohoto institutu – „pomoc ve sporu“ některému z účastníků řízení (jedné ze sporných stran). Protože vedlejší účastník má za řízení výlučně práva a povinnosti jen procesní povahy, protože se jeho účast na řízení, i když má právní zájem na jeho výsledku, nedotýká jeho hmotněprávního postavení a protože smyslem vedlejšího účastnictví je „pomoc ve sporu“ některému z účastníků řízení (jedné ze sporných stran), k níž vedlejší účastník přistupuje vždy jen na základě ryze osobního rozhodnutí (a osobních vztahů k jím podporovanému účastníkovi řízení), je třeba učinit závěr, že práva a povinnosti z vedlejšího účastnictví nejsou předmětem dědické a ani jiné sukcese, a že tedy smrtí (nebo jiným zánikem) vedlejšího účastníka končí jeho účast na řízení, neboť povaha vedlejšího účastnictví neumožňuje, aby na místo vedlejšího účastníka nastoupil ten, kdo je (jinak) jeho procesním nástupcem. Jde-li tedy v řízení o zkoumání přípustnosti vedlejšího účastnictví a rozhodování o ní (ve smyslu § 93 odst. 2 věty druhé o. s. ř.), neumožňuje povaha věci, aby v řízení o vedleším účastnictví bylo pokračováno.

34. Jak plyne z citované judikatury, práva a povinnosti z vedlejšího účastnictví nejsou předmětem jakékoliv sukcese; vstupem nabyvatele pohledávky do insolvenčního řízení (postupem podle § 18 a 19 insolvenčního zákona) se tudíž nabyvatel pohledávky nestává vedleším účastníkem v incidenčním sporu namísto původního věřitele, který vedleším účastníkem byl (chtěl být). Ostatně vedlejší účastnictví v incidenčním sporu o určení pravosti, výše či pořadí přihlášené pohledávky se neodvozuje od účasti v insolvenčním řízení a vedleším účastníkem může být i jiná osoba, která věřitelem v insolvenčním řízení není, pokud má na výsledku sporu právní zájem. Ustanovení § 19 věty druhé insolvenčního zákona, podle něhož nabyvatel pohledávky vstupuje na místo původního věřitele i do incidenčních sporů, které se týkají jím nabyté pohledávky, se tudíž u vedlejšího účastnictví neuplatní.

35. Předmětem tohoto řízení bylo rozhodování o přípustnosti vedlejšího účastnictví společnosti W. Jestliže odvolací soud rozhodl o přípustnosti vedlejšího účastnictví společnosti T, pak vybočil z předmětu řízení (rozhodl o něčem jiném) a zatížil řízení vadou, jež mohla mít (a měla) za následek nesprávné rozhodnutí.

36. Uvedené samozřejmě nebrání tomu, aby právní nástupce vedlejšího účastníka, jenž přestal být věřitelem v insolvenčním řízení, do incidenčního sporu vstoupil z vlastního podnětu, případně na výzvu některého z účastníků, učiněnou prostřednictvím soudu, jako vedlejší účastník, jestliže mu svědčí právní zájem na výsledku soudního řízení a jestliže má zájem „pomáhat ve sporu“ některému z účastníků řízení (jedné ze sporných stran).

37. Jelikož je řízení zatíženo vadou, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), rozhodnutí odvolacího soudu zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.) a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta první o. s. ř.).

38. Právní názor dovolacího soudu je pro odvolací soud závazný (§ 243g odst. 1 věta první za středníkem, § 226 odst. 1 o. s. ř.).

39. K absenci výroku o nákladech dovolacího řízení srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2002, sp. zn. [20 Cdo 970/2001](#), uveřejněné pod číslem 48/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.